

Số: 01/2023/QĐST-DS

Đình Lập, ngày 29 tháng 9 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐÌNH LẬP, TỈNH LẠNG SƠN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Lành Thị Vệ.

Thư ký phiên họp: Bà Vương Thị Choi - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Đình Lập, tỉnh Lạng Sơn.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đình Lập, tỉnh Lạng Sơn tham gia phiên họp: Ông Ma Văn Duy - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 9 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đình Lập, tỉnh Lạng Sơn mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 14/TLST-DS, ngày 08 tháng 5 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST – DS, ngày 26 tháng 9 năm 2023 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Chị Vy Thanh T, sinh năm 1983; địa chỉ: Thôn T, xã P, huyện B, tỉnh Bình Thuận. Có mặt.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Bà Dương Thị D, sinh năm 1960; nơi đăng ký hộ khẩu thường trú và nơi cư trú cuối cùng: Thôn K, xã Đ, huyện L, tỉnh Lạng Sơn. Vắng mặt.

2. Chị Vy Quỳnh T, sinh năm 1982; địa chỉ: Thôn T, xã P, huyện B, tỉnh Bình Thuận. Vắng mặt.

Người đại diện theo ủy quyền của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (chị Vy Quỳnh T): Chị Vy Thanh T, sinh năm 1983; địa chỉ: Thôn T, xã P, huyện B, tỉnh Bình Thuận (theo Giấy ủy quyền ngày 24/5/2023). Có mặt

NỘI DUNG SỰ VIỆC:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, các tài liệu chứng cứ và tại phiên họp người yêu cầu chị Vy Thanh T trình bày:

Ông Vy Xuân T (đã chết năm 1986) và bà Dương Thị D, sinh năm 1960 có 02 người con gồm Vy Thanh T, sinh năm 1983 và chị Vy Quỳnh T, sinh năm

1982. Trước đây gia đình chị Vy Thanh T sinh sống tại thôn K, xã Đ, huyện L, tỉnh Lạng Sơn. Năm 1993 bà Dương Thị D đi Trung Quốc làm ăn nhưng sau đó không thấy quay trở về với gia đình. Sau khi mẹ bỏ đi chị Vy Thanh T và chị Vy Quỳnh T vẫn sinh sống tại thôn K, xã Đ cùng với ông bà nội là cụ Vy Văn Tiết và cụ Hoàng Thị Phật (hiện nay đều đã chết). Bà Dương Thị D bỏ đi được vài năm thì chị Vy Thanh T được bà nội đưa đến các cửa khẩu để tìm mẹ nhưng không thấy tung tích gì. Năm 2007 chị Vy Thanh T lấy chồng và chuyển đến sinh sống tại thôn T, xã P, huyện B, tỉnh Bình Thuận. Sau khi đi lấy chồng chị Vy Thanh T vẫn thường xuyên điện thoại hỏi họ hàng, anh em thân thích về tung tích của mẹ chị và được nhiều người thông tin là mẹ chị đã chết ở bên Trung Quốc. Nay chị Vy Thanh T yêu cầu Tòa tuyên bố bà Dương Thị D, sinh năm 1960; Nơi cư trú cuối cùng: Thôn K, xã Đ, huyện L, tỉnh Lạng Sơn là đã chết.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Vy Quỳnh T trình bày tại bản tự khai ngày 08/6/2023 có nội dung giống với lời khai của chị Vy Thanh T.

Tại phiên họp đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự: Việc tuân theo pháp luật tố tụng của những người tiến hành tố tụng và các đương sự được thực hiện theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Về nội dung việc dân sự: Trên cơ sở chứng cứ, tài liệu có trong hồ sơ và căn cứ lời khai của người yêu cầu có căn cứ xác định bà Dương Thị D đã bỏ đi biệt tích khỏi nơi cư trú từ năm 1993 đến nay. Sau khi thụ lý, Tòa án đã thực hiện việc thông báo tìm kiếm bà Dương Thị D trên các phương tiện thông tin đại chúng theo đúng quy định của pháp luật. Đến nay thời hạn thông báo đã hết nhưng không có tin tức gì về việc bà Dương Thị D còn sống hoặc đã chết. Do đó căn cứ khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 391, Điều 392, Điều 393 Bộ luật Tố tụng Dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự, đề nghị chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người là đã chết của chị Vy Thanh T. Tuyên bố bà Dương Thị D là đã chết từ ngày 02/01/1999. Quan hệ tài sản và các quan hệ nhân thân khác được giải quyết như đối với người đã chết. Chị Vy Thanh T phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đình Lập nhận định:

[1] Tại phiên họp vắng mặt người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Vy Quỳnh T nhưng đã có người đại diện theo ủy quyền nên việc vắng mặt không làm ảnh hưởng đến việc giải quyết việc dân sự. Căn cứ theo khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự Tòa án vẫn tiến hành phiên họp.

[2] Về quyền yêu cầu: Căn cứ theo Giấy khai sinh của chị Vy Thanh T thể hiện bà Dương Thị D là mẹ của chị Vy Thanh T nên chị Vy Thanh T có quyền yêu cầu tuyên bố chết với đối bà Dương Thị D theo quy định tại khoản 1 Điều 391 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Chị Vy Thanh T có đơn yêu cầu tuyên bố bà Dương Thị D là đã chết nên xác định quan hệ pháp luật là Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết theo quy định tại khoản 4 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết có nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích tại thôn K, xã Đ, huyện L, tỉnh Lạng Sơn nên xác định Tòa án nhân dân huyện Đình Lập thụ lý giải quyết là đúng thẩm quyền theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[4] Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ lời trình bày của chị Vy Thanh T và kết quả xác minh của Tòa án tại Công an xã Đ, huyện L, tỉnh Lạng Sơn là nơi cư trú cuối cùng của bà Dương Thị D cho thấy bà Dương Thị D đã bỏ nhà đi biệt tích từ năm 1993 đến nay. Trong thời gian bà Dương Thị D bỏ đi, chị Vy Thanh T và gia đình đã tìm kiếm bằng nhiều biện pháp nhưng không có kết quả. Vì vậy, chị Vy Thanh T đã làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Dương Thị D là đã chết. Sau khi thụ lý việc dân sự, ngày 26/5/2023, Tòa án nhân dân huyện Đình Lập đã ra quyết định số 01/2023/QĐ-TA về việc thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết đối với bà Dương Thị D. Thông báo này đã được đăng trên Báo Công lý trong ba số liên tiếp vào các ngày 31/5/2023, ngày 02 và 07/6/2023; phát trên Đài tiếng nói Việt Nam vào các ngày 07, 08, 09/6/2023; đăng trên cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân tỉnh Lạng Sơn từ ngày 26/5/2023 và Cổng thông tin điện tử của Ủy ban nhân dân tỉnh Lạng Sơn từ ngày 31/5/2023. Sau khi hết thời hạn 04 tháng thực hiện thông báo tìm kiếm, ngày 26/9/2023 Tòa án đã tiến hành xác minh tại Công an xã Đ, huyện L nhưng vẫn không có tin tức gì về bà Dương Thị D. Như vậy, có căn cứ xác định bà Dương Thị D đã biệt tích từ năm 1993 cho đến nay đã 30 năm nhưng không có tin tức xác thực về việc còn sống hoặc đã chết. Yêu cầu của chị Vy Thanh T về việc tuyên bố bà Dương Thị D đã chết là có căn cứ theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự, nên yêu cầu này được chấp nhận.

[5] Về xác định ngày chết: Trên cơ sở các tài liệu chứng cứ đã thu thập chỉ xác định được bà Dương Thị D biệt tích từ năm 1993, không xác định được ngày tháng cụ thể nên căn cứ theo quy định tại khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự xác định thời hạn có tin tức cuối cùng của bà Dương Thị D được tính từ ngày 01/01/1994. Vì vậy, ngày chết của bà Dương Thị D là ngày 02/01/1999.

[6] Về hậu quả pháp lý của bà Dương Thị D bị tuyên bố là đã chết: Khi quyết định của Tòa án tuyên bố bà Dương Thị D là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ hôn nhân, các quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của bà Dương Thị D được giải quyết như đối với người đã chết. Tài sản của bà Dương Thị D được giải quyết theo quy định của pháp luật thừa kế.

[7] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Chị Vy Thanh T là người yêu cầu nên phải nộp lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định tại khoản 1 Điều 149 của Bộ luật Tố tụng dân sự, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án.

[8] Đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân huyện Đình Lập, tỉnh Lạng Sơn tại phiên họp phù hợp với nhận định của Tòa án nên được chấp nhận.

[9] Về quyền kháng cáo: Đương sự có quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 361, 367, 370, 371, 372, 391 và 393 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ vào khoản 1 Điều 68; điểm d khoản 1, khoản 2, 3 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của chị Vy Thanh T về việc: Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết.

Tuyên bố bà Dương Thị D, sinh năm 1960; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú và nơi cư trú cuối cùng: Thôn K, xã Đ, huyện L, tỉnh Lạng Sơn đã chết.

Ngày chết của bà Dương Thị D là ngày 02 tháng 01 năm 1994.

Quan hệ nhân thân, quan hệ tài sản của bà Dương Thị D được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của bà Dương Thị D được giải quyết theo quy định của pháp luật thừa kế.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Chị Vy Thanh T phải chịu 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo Biên lai nộp tiền tạm ứng lệ phí Tòa án số AA/2021/0003746 ngày 08 tháng 5 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện L, tỉnh Lạng Sơn. Xác nhận chị Vy Thanh T đã nộp đủ lệ phí.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lạng Sơn;
- VKSND huyện Đình Lập, tỉnh Lạng Sơn;
- Chi cục THADS huyện L, tỉnh Lạng Sơn;
- UBND xã Đ, huyện L, tỉnh Lạng Sơn;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Lành Thị Vệ

